

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОПЕРЕДНІЙ РОЗГЛЯД ДИСЕРТАЦІЇ НА
ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ ТА
ДІЯЛЬНІСТЬ РАЗОВОЇ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ
РАДИ В ДОНЕЦЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ
УНІВЕРСИТЕТІ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

СХВАЛЕНО

на засіданні Вченої ради ДонДУВС
від 27.08.2025
протокол № 20

ВВЕДЕНО В ДІЮ

наказом ДонДУВС
від 27.08.2025
№ 446

Кропивницький – 2025

1. Це Положення розроблено відповідно до Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44.

2. Для проведення попереднього розгляду дисертації здобувач не пізніше ніж протягом дев'яти місяців до завершення нормативного строку навчання за акредитованою освітньо-науковою програмою здобувач звертається до структурного підрозділу (кафедри, науково-дослідної лабораторії) Донецького державного університету внутрішніх справ, що реалізує відповідну освітньо-наукову програму та/або здійснює підготовку здобувача (далі – структурний підрозділ університету), з письмовою заявою щодо отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. До заяви додаються дисертація в друкованому та електронному вигляді, наукові публікації (або їх копії), в яких висвітлено наукові результати дисертації, довідка про виконання освітньо-наукової програми та висновки наукового керівника.

3. Керівник структурного підрозділу університету упродовж тижня після отримання заяви здобувача організовує та проводить засідання структурного підрозділу, на якому призначаються:

дата і місце проведення засідання структурного підрозділу, на якому здійснюватиметься публічна презентація здобувачем наукових результатів дисертації та її обговорення;

два рецензенти, які здійснюватимуть попереднє вивчення дисертації та наукових публікацій здобувача.

4. Рецензентами можуть призначатися особи, які мають науковий ступінь та є компетентними фахівцями за тематикою дослідження здобувача. Рецензентами можуть бути працівники університету або інших закладів, установ, організацій (за згодою).

5. За результатами вивчення дисертації та наукових публікацій здобувача, зарахованих за темою дисертації, кожен рецензент подає структурному підрозділу університету рецензію, в якій зазначає результати власної оцінки наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача, зокрема новизни представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, їх наукової обґрунтованості, рівня виконання поставленого наукового завдання та оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності. Рецензенти забезпечують об'єктивність підготовлених ними рецензій, засвідчують їх власними підписами та відбитками печаток закладів за основним місцем роботи.

6. Засідання структурного підрозділу університету, на якому здійснюється публічна презентація здобувачем наукових результатів дисертації та її обговорення, проводиться не пізніше ніж через місяць з дня

надходження заяви щодо отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

7. Засідання структурного підрозділу університету вважається правомочним, якщо в ньому бере участь не менш як дві третини складу відповідного структурного підрозділу. До участі у засіданні також запрошуються рецензенти, інші наукові, науково-педагогічні працівники, аспіранти (ад'юнкти) та інші зацікавлені особи з правом дорадчого голосу. Головуючим на засіданні є керівник структурного підрозділу. Якщо керівник структурного підрозділу є науковим керівником здобувача, головуєчим на засіданні є інший член структурного підрозділу, що визначається структурним підрозділом шляхом відкритого голосування.

8. Засідання структурного підрозділу університету щодо публічної презентації наукових результатів дисертації та її обговорення проводиться в такому порядку:

головуючий оголошує порядок денний, наводить основні відомості про здобувача та інформує, коли і ким затверджено тему дисертації, наукового керівника та здобувача, про документи, подані здобувачем;

здобувач викладає основні положення дисертації та відповідає на запитання, подані в усній чи письмовій формі;

рецензенти оголошують результати власної оцінки наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача. За відсутності на засіданні структурного підрозділу рецензентів з поважної причини зміст їх рецензій оголошується головуєчим;

здобувач відповідає на зауваження рецензентів;

науковий керівник оголошує свій висновок щодо дисертації та оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності. За відсутності на засіданні структурного підрозділу наукового керівника з поважної причини зміст його висновку оголошується головуєчим;

члени структурного підрозділу та інші присутні на засіданні (за бажанням) висловлюють свою думку щодо наукових результатів дисертації;

проводиться відкрите голосування членів структурного підрозділу університету щодо схвалення позитивного або негативного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

9. Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації готується структурним підрозділом університету та підписується головуєчим на засіданні структурного підрозділу. У висновку, зокрема, зазначається інформація про відповідність дисертації вимогам, передбаченим Порядком присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, повноту опублікування результатів дисертації та особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих із співавторами та зарахованих за темою дисертації. Висновок готується в трьох примірниках, один із яких зберігається у структурному підрозділі, а два інших надаються здобувачу. Після отримання здобувачем висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення

результатів дисертації забороняється вносити зміни до тексту дисертації.

Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації надається здобувачеві не пізніше ніж протягом двох тижнів з дня проведення презентації.

10. У разі отримання негативного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здобувач може повторно звернутися до структурного підрозділу університету не пізніше ніж протягом шести місяців до завершення нормативного строку навчання за акредитованою освітньо-науковою програмою з письмовою заявою про:

- отримання такого висновку після доопрацювання дисертації,
- або на поновлення в університеті для завершення виконання відповідної освітньо-наукової програми у разі відрухування.

11. За наявності позитивного висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здобувач звертається до Вченої ради університету з письмовою заявою про утворення разової спеціалізованої вченої ради не пізніше ніж протягом двох тижнів з дня отримання зазначеного висновку.

12. У заяві здобувач засвідчує, що дисертація виконана ним самостійно з дотриманням академічної доброчесності, підтверджує, що подано до захисту остаточний текст дисертації, та зазначає мову захисту дисертації (державна або за бажанням здобувача англійська мова).

До заяви додаються:

- дисертація в друкованому вигляді та електронній формі у форматі PDF/A з текстовим шаром з накладенням кваліфікованого електронного підпису (з використанням кваліфікованої електронної позначки часу);
- наукові публікації (або їх копії), в яких висвітлено наукові результати дисертації;
- довідка про виконання освітньо-наукової програми;
- висновок наукового керівника (керівників);
- висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

13. Вчена рада університету не пізніше ніж протягом двох місяців з дня отримання заяви здобувача утворює разову раду у складі п'яти осіб: голови разової ради, рецензентів (рецензента) та офіційних опонентів, дані про яких внесено до Єдиної державної електронної бази з питань освіти (крім наукових та науково-педагогічних працівників вищих військових навчальних закладів, закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти/наукових установ, наукових установ системи Міністерства оборони України). Рішення Вченої ради про утворення разової ради вводиться в дію наказом керівника закладу протягом п'яти робочих днів.

Компетентність членів разової ради за тематикою дослідження здобувача визначається наявністю не менше трьох наукових публікацій за тематикою дослідження здобувача за умови їх опублікування протягом останніх п'яти років до дня утворення разової ради та після присудження

вченому ступеня доктора філософії (кандидата наук), до яких зараховуються:

- одноосібні монографії, що рекомендовані до друку вченими радами закладів та пройшли рецензування, крім одноосібних монографій, виданих у державі, визнаній Верховною Радою України державою-агресором. До одноосібних монографій прирівнюються одноосібні розділи у колективних монографіях за тих же умов (для іноземних видань – згідно з вимогами до наукових видань відповідної держави);

- наукові статті, опубліковані у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України;

- наукові статті, опубліковані у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus, крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором.

Одноосібна монографія загальним обсягом не менше п'яти авторських аркушів або наукова публікація у періодичному науковому виданні, віднесеному до першого - третього квартилів (Q1-Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports, прирівнюється до двох наукових публікацій.

Належність наукового видання до першого – третього квартилів (Q1-Q3) відповідно до класифікації SCImago Journal and Country Rank або Journal Citation Reports визначається згідно з рейтингом у році, в якому опублікована відповідна публікація члена разової ради або у разі, коли рейтинг за відповідний рік не опублікований на дату утворення разової ради, згідно з останнім опублікованим рейтингом.

14. Структурний підрозділ, на засіданні якого здійснювалася публічна презентація здобувачем наукових результатів дисертації, подає Вченій раді університету пропозиції щодо кандидатур до складу разової ради.

У разі відсутності і університеті можливості призначити двох рецензентів разова рада утворюється у складі голови ради, одного рецензента та трьох офіційних опонентів.

Офіційні опоненти не можуть працювати в одному і тому ж закладі, мати спільні публікації за останні п'ять років з головою, рецензентами та науковим керівником та включаються до складу разової ради за їх письмовою згодою.

15. Особа не може входити до складу разової ради у разі, коли вона:

- 1) є науковим керівником здобувача;

- 2) є ректором університету;

- 3) є співавтором наукових публікацій здобувача;

- 4) має реальний чи потенційний конфлікт інтересів щодо здобувача (зокрема, є його близькою особою) та/або його наукового керівника, та/або іншого члена разової ради;

- 5) притягувалася до академічної відповідальності за порушення академічної доброчесності, зокрема щодо позбавлення права участі у роботі спеціалізованих вчених рад відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність»;

- 6) працює (працювала) на керівних посадах у закладах, установах,

організаціях, що незаконно провадять (провадили) свою діяльність на тимчасово окупованих територіях України;

7) не володіє мовою захисту дисертації в обсязі, достатньому для кваліфікованого проведення атестації здобувача;

8) отримала диплом доктора філософії (кандидата наук) менше ніж за три роки до дати утворення разової ради.

Одна особа протягом календарного року може брати участь як член разової ради не більш як у восьми захистах дисертацій.

16. Рішення про утворення разової ради приймає Вчена рада університету. Зазначене рішення вводиться в дію наказом ректора.

17. Протягом п'яти робочих днів з дати видання наказу про утворення разової ради особа, на яку покладений обов'язок щодо супроводу діяльності разових рад:

1) оприлюднює з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової інформації на своєму офіційному сайті електронну копію дисертації у форматі PDF/A з текстовим шаром з накладенням електронного підпису здобувача, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису (з використанням кваліфікованої електронної позначки часу), висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації та інформацію про склад разової ради, посилання на веб-сайт, де здійснюватиметься трансляція захисту дисертації;

2) вносить інформацію про утворення разової ради до інформаційної системи;

3) передає друкований примірник дисертації, підписаний здобувачем, до бібліотеки університету;

4) подає електронний примірник дисертації до державної наукової установи «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації», а також до локального репозитарію університету.

18. Інформація про утворення разової ради вважається оприлюдненою з дня її внесення до інформаційної системи.

19. За необхідності, у встановленому законом порядку, університет видає наказ про внесення змін до складу разової ради, інформацію про що вносить до інформаційної системи.

20. Інформація про зміни у складі разової ради оприлюднюється в інформаційній системі.

21. За результатами вивчення дисертації та наукових публікацій здобувача, зарахованих за темою дисертації, протягом 45 календарних днів з дня оприлюднення інформації про утворення разової ради кожен рецензент подає разовій раді рецензію, а кожен офіційний опонент – відгук, в яких зазначають результати власної оцінки наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача, зокрема новизни представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, їх наукової обґрунтованості та відповідності темі дисертації, рівня виконання поставленого наукового завдання та оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності.

Рецензенти та офіційні опоненти забезпечують об'єктивність підготовлених ними рецензій і відгуків. На рецензію (відгук) накладається кваліфікований електронний підпис рецензента (офіційного опонента) (з використанням кваліфікованої електронної позначки часу). Рецензент (офіційний опонент), який не є резидентом України, засвідчує рецензію (відгук) власним підписом, який скріплюється печаткою закладу за основним місцем роботи.

У разі коли рецензія (відгук) не відповідає встановленим вимогам, голова разової ради визначає строк для її (його) доопрацювання.

У разі неподання рецензії (відгуку) у встановлений строк або подання з порушенням встановленого строку голова разової ради ініціює перед Вченою радою університету питання про заміну відповідного члена ради.

22. Університет забезпечує створення необхідних умов для проведення разовою радою перевірки дотримання здобувачем академічної доброчесності.

У разі виявлення членами ради академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації у дисертації та/або наукових публікаціях здобувача рецензент (офіційний опонент) зазначає про це у своїй рецензії (відгуку).

23. Протягом трьох робочих днів з дня надходження до разової ради останньої рецензії (відгуку), але не раніше закінчення строку, визначеного абз. 3 п. 19 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44.

Протягом трьох робочих днів з дня надходження до разової ради останньої рецензії (відгуку):

- разова рада призначає дату, час і місце проведення публічного захисту дисертації. Дата проведення публічного захисту дисертації призначається не раніше ніж через два тижні та не пізніше ніж через чотири тижні з дня надходження до разової ради останньої рецензії (відгуку). Інформація про дату, час і місце проведення публічного захисту дисертації здобувача оприлюднюється на офіційному сайті університету та вноситься до інформаційної системи;

- електронні копії рецензій (відгуків) у форматі PDF/A з текстовим шаром з накладенням електронного підпису рецензента (офіційного опонента), що базується на кваліфікованому сертифікаті електронного підпису (з використанням кваліфікованої електронної позначки часу), оприлюднюються на офіційному сайті університету з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової інформації, а їх копії на вимогу здобувача надаються йому для ознайомлення.

24. Публічний захист дисертації проводиться на засіданні разової ради, яке вважається правоможним за умови участі в ньому повного складу разової ради.

Члени разової ради та/або здобувач можуть брати участь у засіданні разової ради за допомогою засобів відеозв'язку в режимі реального часу. Університет забезпечує можливість використання засобів відеозв'язку,

зокрема особами з інвалідністю.

У разі відсутності кворуму для проведення засідання разова рада приймає рішення про перенесення дати проведення захисту дисертації, призначаючи іншу дату не раніше ніж через два тижні та не пізніше ніж чотири тижні від попередньої дати.

Протягом трьох робочих днів з дня прийняття рішення про зміну дати проведення захисту дисертації інформація про дату, час і місце проведення захисту дисертації оприлюднюється на офіційному сайті університету та вноситься до інформаційної системи.

25. Університет забезпечує трансляцію захисту дисертації в режимі реального часу на своєму офіційному сайті, а також відеозапис трансляції захисту дисертації з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової інформації.

Якість і тривалість відеозапису трансляції захисту дисертації повинна бути достатньою для того, щоб повністю (без скорочень та інших видів редагування) відтворити процедуру захисту дисертації, в тому числі з виступами здобувача та членів разової ради, наукової дискусії, а також голосування кожного з членів ради.

26. Під час атестації здобувача члени разової ради повинні оцінити науковий рівень його дисертації та наукових публікацій з урахуванням дотримання ним академічної доброчесності, а також встановити рівень набуття здобувачем теоретичних знань, відповідних умінь, навичок та компетентностей.

Захист дисертації повинен мати характер відкритої наукової дискусії, в якій зобов'язані взяти участь здобувач, голова та усі члени разової ради.

У разі надходження до університету звернень інших осіб з оцінкою дисертації разова рада озвучує їх під час публічного захисту дисертації та з урахуванням результатів їх розгляду приймає відповідне рішення. Такі звернення беруться до розгляду у разі їх надходження не пізніше ніж за три робочих дні до дня захисту дисертації.

27. Кожен член разової ради відкрито висловлює свою позицію за присудження або за відмову у присудженні ступеня доктора філософії.

Рада приймає рішення шляхом відкритого голосування:

- про присудження ступеня доктора філософії, якщо його підтримали не менше ніж чотири члени разової ради;
- про відмову у присудженні ступеня доктора філософії, якщо його підтримали два чи більше членів разової ради.

28. За результатами голосування оформлюється рішення разової ради про присудження (відмову у присудженні) ступеня доктора філософії за формою, затвердженою МОН. У рішенні, яке підписується головою разової ради та скріплюється відбитком печатки університету, обов'язково зазначаються результати голосування членів разової ради.

Член разової ради має право викласти письмово окрему думку, в якій зазначити зауваження щодо дисертації, зокрема щодо дотримання здобувачем академічної доброчесності та/або щодо процедури захисту дисертації. Окрема

думка додається до рішення разової ради про присудження (відмову у присудженні) ступеня доктора філософії і є його невід'ємною частиною.

Невід'ємною частиною рішення є також відеозапис трансляції захисту дисертації, на який накладається електронна печатка університету, що базується на кваліфікованому сертифікаті електронної печатки.

29. Здобувач має право до початку голосування щодо присудження ступеня доктора філософії за письмовою заявою на ім'я голови разової ради зняти дисертацію із захисту, крім випадків виявлення разовою радою порушення академічної доброчесності в дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені основні наукові результати дисертації. Здобувач може скористатися таким правом лише один раз.

Якщо разова рада виявила факти академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені основні наукові результати дисертації, заява про зняття дисертації із захисту не приймається. У такому разі разова рада приймає рішення про відмову у присудженні ступеня доктора філософії без права повторного подання дисертації до захисту.

30. Після прийняття разовою радою рішення про присудження (відмову у присудженні) ступеня доктора філософії особа, на яку покладений обов'язок щодо супроводу діяльності разових рад:

1) протягом трьох робочих днів оприлюднює рішення разової ради про присудження (відмову у присудженні) ступеня доктора філософії та відеозапис трансляції захисту дисертації на офіційному сайті університету з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової інформації. У разі неможливості оприлюднення відеозапису трансляції захисту дисертації на офіційному сайті університету відеозапис у той самий строк оприлюднюється університетом на іншому сайті, який забезпечує можливість вільного перегляду за посиланням, оприлюдненим на офіційному сайті університету;

2) протягом п'яти робочих днів оприлюднює в інформаційній системі результати захисту дисертації та розміщує посилання на відеозапис трансляції захисту дисертації.

У разі зняття дисертації із захисту особа, на яку покладений обов'язок щодо супроводу діяльності разових рад, протягом трьох робочих днів з дати захисту дисертації оприлюднює інформацію про це на своєму офіційному сайті, а також подає її до інформаційної системи.

31. У разі зняття здобувачем дисертації із захисту або відмови разової ради у присудженні ступеня доктора філософії здобувач має право за умови доопрацювання подати дисертацію повторно до захисту не раніше ніж через рік, крім випадку, коли разова рада виявила факти академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації у дисертації та/або наукових публікаціях, в яких висвітлені основні наукові результати дисертації.

Повторний захист дисертації після її доопрацювання можливий за умови отримання здобувачем повторно висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

32. На підставі рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії університет не раніше ніж через 15 та не пізніше ніж через 30 календарних днів з дня захисту дисертації видає наказ про видачу здобувачеві диплома доктора філософії та додатка до нього європейського зразка.

Якщо протягом 15 календарних днів з дня захисту дисертації університетом було виявлено порушення встановленої процедури захисту дисертації або до університету надійшло повідомлення про таке порушення, наказ про видачу здобувачеві диплома доктора філософії видається у разі прийняття Вченою радою рішення про залишення рішення разової ради в силі.

Рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії набирає чинності з дати набрання чинності наказом університету про видачу диплома доктора філософії.

Диплом доктора філософії оформляється за формою, затвердженою МОН, та видається здобувачеві особою, на яку покладений обов'язок щодо супроводу діяльності разових рад. Здобувач засвідчує отримання диплома доктора філософії у Журналі реєстрації виданих дипломів.

33. Протягом десяти робочих днів з дня видачі диплома доктора філософії особа, на яку покладений обов'язок щодо супроводу діяльності разових рад, додає копію рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії, засвідчену головою разової ради, до примірника дисертації, що зберігається у бібліотеці університету.

34. Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, рецензії, відгуки, рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії та відеозапис трансляції захисту дисертації додається до особової справи здобувача, яка зберігається відповідно до законодавства.

Дисертація (разом з активним посиланням на неї в інформаційній системі), висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації, рецензії, відгуки, рішення разової ради про присудження ступеня доктора філософії, відеозапис трансляції захисту дисертації, оприлюднені університетом з урахуванням вимог законодавства з питань державної таємниці та службової інформації, повинні бути доступними для вільного перегляду не менш як шість місяців з дати набрання чинності рішенням разової ради про присудження ступеня доктора філософії.

Відділення аспірантури (ад'юнктури) і докторантури